

2018 йилда Урганч давлат университетида ўқув-услубий, илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш соҳасида амалга оширилаётган ишлар

Бугунги кунда таълим тизимининг барча бўғинлари фаолиятини тубдан такомиллаштиришга муҳим эътибор қаратилаётганини соҳада амалга оширилаётган жадал ислохотлар ҳам тасдиқлаб турибди.

Урганч давлат университетида хозирда 9 та факультет 32 та кафедра мавжуд бўлиб, жами талабалар сони 9246 нафарни ташкил қилади (бакалавриятда – 8347 нафар, магистратурада - 85 нафар, махсус сиртки бўлимда – 723 нафар, сиртки бўлимда – 91 нафар) ва уларга жами 713 нафар профессор ўқитувчиларимиздан 17 нафар фан доктор ва профессорлар, 150 дан ортиқ фан номзод ва доцентлар таълим бермоқда.

(Урганч давлат университетида ўтган 2017-2018 ўқув йилида бакалаврият таълим йўналишларига қабул квоталари умумий сони 1730 ўрндан 2000 ўрингача, магистратурада эса 28 ўрндан 58 ўринга оширилган эди. Қабул натижаларига кўра бакалавриятнинг кундузги таълим йўналишларига 2016 нафар, оширилган тўлов-контракт бўйича 478 нафар абитуриентлар талабалikka қабул қилинди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида педагогика йўналишида махсус сиртки бўлимларни ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3183-сон қарорига мувофиқ махсус сиртки бўлимнинг 7та таълим йўналишларига 609 нафар ҳамда иккинчи олий таълимнинг сиртки шаклига 91 нафар, кундузги шаклига 5 нафар талаба қабул қилинди.) Университетда 2017 2018 ўқув йилида жами 3248 талабалар қабул қилинди. Бу йилги қабул квоталари ўтган йилги тасдиқланган қабул квотасига нисбатан 18 фоизга ошган.

(2018-2019 ўқув йилида бакалаврият таълим йўналишларига қабул квоталари 2360 нафар қилиб, магистратура мутахассисликларига 94 нафар, махсус сиртки бўлимга 690 нафар қилиб тасдиқланди. Ундан ташқари 2018 йил 6 июндаги Вазирлар маҳкамасининг 417-сонли қарорига асосан ногиронлиги бўлган шахслар учун умумий квотага нисбатан 2 фоизли миқдорда (47 ўрин) грант асосида қўшимча қабул квоталари таклифи берилди.)

Жорий йилда Урганч давлат университети жамоаси бир қатор сезиларли ютуқларга эришди. Хорижий грантлар асосида Марказий Осиё давлатларида ягона бўлган “Математик инжиниринг” магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Мазкур лойиха доирасида умумий миқдори 37950 евро бўлган ускуналар келтирилди.

Университет биология, кимё, физика, машина деталлари, автомобилсозлик, кимёвий технология фанлари бўйича замонавий, жаҳон андозаларига жавоб берадиган ўқув лаборатория комплекслари билан таъминланди.

2018 йилнинг шу давригача университет томонидан 20 дан ортиқ етакчи хорижий университетлар ва илмий марказлар билан янги ҳамкорлик шартномалари имзоланишига эришилди.

Бугунги кунда 15 нафар чет элда узоқ муддатли стажировкалар ўтаган профессор-ўқитувчилар томонидан 23 та ихтисослик фанлари бўйича машғулотлар инглиз тилида олиб борилмоқда.

2018 йилнинг шу давригача университет профессор-ўқитувчиларидан 1 нафари докторлик (Doctor of Science), 8 нафари фалсафа доктори (PhD) диссертациясини ҳимоя қилдилар. Жорий йил охиригача 20 га яқин педагог ходимларимиз диссертацияларини ҳимоя қилишлари кутилмоқда.

Университетда 32 та ихтисослик бўйича таянч докторантура (PhD) ва 4 та ихтисослик бўйича докторантура (DSc) фаолият кўрсатмоқда.

2018 йилда университетда илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш сифатини янада ошириш, илмий салоҳиятни юксалтириш борасида яна бир ижобий ўзгариш рўй берди. Урганч давлат университети ҳузурида физика-математика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини берувчи Илмий кенгаш тузилди, Илмий кенгашда битта ҳимоя бўлди ва 14 июнда иккинчи ҳимоя кутилмоқда.

2017-2018 ўқув йилида университетда 10 дан ортиқ республика ва халқаро миқёсдаги қатор илмий-амалий анжуманлар ўтказилди. Жумладан, УрДУ ва Хоразм Маъмун академияси ҳамкорлигида “Анализ ва математик физиканинг долзарб муаммолари” мавзусидаги Ўзбекистон-АҚШ математик олимларининг 2-халқаро илмий анжумани бўлиб ўтди. Унда республикани етакчи олимларидан 150 нафарга яқин, АҚШ, Италия, Франция, Польша, Россия, Қозоғистон, Малайзия, Хитой, Жанубий Корея, Хиндистон каби хорижий давлатлардан 50 нафар математик олимлар қатнашдилар.

2017 йилнинг 20-28 сентябрь кунлари эса Урганч давлат университети, Турин политехника университетининг Тошкентдаги филиали ва Хоразм Маъмун академияси ҳамкорлигида физика фани бўйича халқаро конференция ўтказилди. Унда АҚШ, Германия, Эрон, Озарбайжон, Хиндистон, Покистон, Исроил, Қозоғистон, Грузия, Италия, Япония, Малайзия, Жанубий Корея каби мамлакатлардан 80 дан ортиқ мутахассис олимлар ва талабалар иштирок қилдилар.

Университетимизда халқаро илмий алоқларни ривожлантиришга ҳам муҳим эътибор қаратилмоқда. Жумладан, АҚШ нинг Вермонт университети профессори 2017 йилда профессор ва ўқитувчилар ҳамда Хоразм Маъмун академияси илмий ходимлари билан замонавий лаборатория ускуналаридан фойдаланиш бўйича икки ҳафталик ўқув курсларини ўтказди.

АҚШ элчихонасининг Фулбрайт дастури вакили томонидан 2 ой давомида туризм ва мехмонхона йўналиши талабаларига ўқув курслари ўтказилди.

Шунингдек Италия, Япония, Жанубий Корея, Германия, Франция давлатларини профессорлари 2 ойлик ўқув курслари давомида талабаларга ўқув машғулоти олиб боришди.

АҚШ нинг Калифорния давлат университети билан ҳамкорликда АҚШнинг “Миллий Фан Жамғармаси” га 2017–2019 йилларда Ўзбекистон ва АҚШ иқтидорли талабалари учун ёзги таътил пайтида математика фани бўйича ёзги лагер фаолияти бўйича июнь-август ойларида АҚШ Калифорния университетидан бир неча талабалар ва профессор-ўқитувчилар бизнинг университетимизда бўлдилар.

2017 йилда университетимизнинг жами 45 нафар профессор-ўқитувчи ва катта илмий ходим, магистрлар АҚШ, Германия, Япония, Испания, Португалия, Корея, Словения, Россия каби мамлакатларнинг нуфузли университетларига малака ошириш, стажировка ва илмий тадқиқот ишларини бажариш учун юборилди.

2018 йилда эълон қилинган амалий, инновацион ва ёш олимларнинг фундаментал лойиҳалари доирасида профессор ўқитувчиларимиз 7 та лойиҳа ғолиби бўлган. (2018 йил учун ажратилган умумий қиймати 270 млн.сўм).

Университетда бугунги кунда жами 13 та халқаро лойиҳа бажарилмоқда. Улардан Европа Иттифоқининг Ерасмус+ дастури доирасида 10 та (*4. 160 154 Евро*), АҚШ нинг Миллий Фан Жамғармасининг IRES лойиҳаси бўйича 1 та (*250 000 \$*), халқаро лойиҳалар амалга оширилмоқда. (*умумий қиймати жами 4. 465 154 Евро ва 250 000 АҚШ долларига тенг*). Шунингдек, 2018 йилдан АҚШ Давлат Департаментининг English for STEM лойиҳаси (*55 000 \$*) ва Германия Volkswagen Фондининг SUMRICA лойиҳаси (*200 000 \$*) бўйича ўз фаолиятини бошлади.

Университетимиз олимлари Қозғистон лойиҳалар агентлигининг фундаментал тадқиқотлар танловида “Разработка электронных тезаурусов тюркских языков для создания систем многоязычного поиска и извлечения знаний” мавзусидаги лойиҳа билан қатнашиб ғолиб бўлишди. Бу лойиҳа 2018-2020 йилларга мўлжалланган бўлиб, умумий маблағи 15 млн. тенге (≈46153\$) ни ташкил қилади.

2018 йилда университетимизнинг етакчи олимлари Европа давлатлари, Россия Федерацияси билан ўзаро ҳамкорлик шартномаларини имзолаш мақсадида бир неча мамлакатларда хизмат сафарларида бўлиб, илмий-тадқиқот, талабалар ва профессор-ўқитувчилар алмашинувини йўлга қўйишни келишиб олдилар.

Жорий ўқув йилида 17 нафар талабаларимиз Республика фан олимпиадаларида фахрли 1-3 ўринларни эгаллаб республикаимиз таълим муассасалари орасида етакчилик қилиб келмоқда.

Университетидаги спортчи-ёшларнинг республика ва халқаро майдонлардаги спорт мусобақаларида фаол қатнашиб, совринли ўринларни қўлга киритаяптилар. 3 нафар талабамиз (*Юлдошева Рахима Сафарбоевна,*

Юлдашова Кумуш Сафарбаевна Шерметова Дилдор) 2017 йил 17-27 сентябрь кунлари Туркменистон пойтахти Ашхабат шахрида Жанг санъати ва ёпик иншоотлардаги V-Осиё ўйинларида олтин медал совриндори бўлди.

Салаева Севинч Одамбой қизи 2017 йил май ойида Тошкент шахрида бўлиб ўтган Осиё чемпионатида 1-ўринни эгаллаб Олтин медални қўлга киритди. Шунингдек, 6 нафар талабамиз олтин ва кумуш медалларни қўлга киритган.

(Нурметова Турсунпошиа Баҳрамовна 2017 йил 6-9 октябр кунлари Тошкентда бўлиб ўтган Жаҳон кубоки мусобакасида фахрли 2-ўринни эгаллади ва кумуш медали соҳибаси бўлди.

Собиров Фарходбек Анвар ўгли оғир атлетика бўйича 2017 йил апрель ойида Туркменистоннинг Ашгабат шахрида бўлиб ўтган Осиё чемпионатида фахрли 1-ўринни эгаллади. 2017 йил 15-22 июн кунлари Япониянинг Токио шахрида ёшлар ўртасида бўлиб ўтган Жаҳон чемпионатида иштирок этиб фахрли 1-ўринни эгаллаб олтин медалини қўлга киритди. 2017 йил Озарбажонни Боку шахрида Ислом ўйинларида 2-ўрин эгаллади. 2017 йил 17-27 сентябрь кунлари Туркменистон пойтахти Ашхабат шахрида Жанг санъати ва ёпик иншоотлардаги V-Осиё ўйинларида кумуш медал совриндори бўлди. 2017 йил 1-3 декабрь кунлари АҚШнинг Лос Анжелес шахрида Оғир атлетика бўйича катталар ўртасида Жаҳон чемпионатида фахрли 2-ўринни эгаллаб кумуш медални қўлга киритди.

Худайбергенов Шахзод Ғойибназар ўгли оғир атлетика бўйича 2017 йил 15-22 июн кунлари Япониянинг Токио шахрида ёшлар ўртасида бўлиб ўтган Жаҳон чемпионатида иштирок этиб фахрли 1-ўринни эгаллаб олтин медалини қўлга киритди. 2017 йил 17-27 сентябрь кунлари Туркменистон пойтахти Ашхабат шахрида Жанг санъати ва ёпик иншоотлардаги V-Осиё ўйинларида кумуш медал совриндори бўлди.

Имамов Отахон Мақсудбек ўгли оғир атлетика бўйича 2017 йил 28 октябр 2 ноябрь кунлари Кореяда Осиё чемпионатида қатнашиб 3-ўринни қўлга киритди.

Салаев Шухрат Фарҳод ўгли Таэквандо бўйича 2017 йил 17-27 сентябрь кунлари Туркменистон пойтахти Ашхабат шахрида Жанг санъати ва ёпик иншоотлардаги V-Осиё ўйинларида бронза медал совриндори бўлди.

2017 йил 2-3 декабр кунлари Туркия пойтахти Истанбул шахрида Кураш бўйича Жаҳон чемпионатида УрДУ Жисмоний маданият факултети талабалари орасидан 3-нафар талаба қиз қатнашди. Миллий кураш туридан Спорт фаолияти (хотин қизлар спорти йўналиши бўйича) йўналиши 3-курс 152-гурух талабаси Шерметова Дилдор 57кг вазнда қатнашиб Олтин медални қўлга киритди).

Бугунги кунда фан, таълим ва ишлаб чиқаришнинг ўзаро ҳамкорлиги ва интеграциясини янада кучайтириш университет олимлари фаолиятининг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади.

Жорий йилнинг 7 май куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларига инновацияларни жорий этиш механизмларини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қарори эълон қилинди. Унга мувофиқ, олий таълим муассасалари илмий ишлари натижаларини тижоратлаштириш асосий вазифа қилиб қўйилган.

Университетимиз олимлари томонидан ресурс тежамкор технологиялар, масалан, энергия тежовчи иссиқхона, энергия тежовчи суғориш насоси, мева қуритиш ускунаси каби ишланмалар, маҳаллий хом ашё асосида мустаҳкам қурилиш материаллари: мустаҳкамлиги оширилган ғишт, мустаҳкамлиги юқори бетон қотишмаси, ўрама материаллар, қурилиш битуми ишлаб чиқариш, шунингдек, вилоятда туризм хизматлари кўрсатишни халқаро талаблари даражасига чиқариш, замонавий педагогик ва ахборот коммуникация технологияларини янада такомиллаштириш йўналишларида бир қатор натижаларга эришилмоқда.

Университет кимё-технологиялари кафедраси олимлари томонидан ишлаб чиқарилаётган дунёда аналоги йўқ нефтсиз битум маҳсулоти республикамизнинг 150 дан ортиқ корхоналарига етказиб берилмоқда. Бундан ташқари Сингапур ва Чехия давлатларига экспорт қилинмоқда.

Антикоррозион қопламалар Осиё ва Европа давлатларидаги халқаро кўргазмаларида намоийш қилинган. 2016 йил Германияда, Хитойда, 2017 йилда Ҳиндистон ва Бирлашган Араб Амирликларида. Шунингдек СНГ давлатларида кўргазмаларда намоийш этилган.

Барча маҳсулотлар халқаро ISO 9001 сифат сертификатига эга. 26 июнь куни АҚШ нинг Нью Йорк шаҳридаги Ўзбекистон Савдо Уйида бўлиб ўтадиган кўргазмага қўйилади.

Албатта, бу натижалар Университет жамоасининг самарали меҳнат фаолияти эвазига қўлга киритилди. Шу билан бирга ҳали замонавий кадрларни тайёрлаш, илмий-тадқиқот ишларини янада ривожлантириш, инновацион ғоялар ва технологияларни яратиш ва амалиётга татбиқ этиш борасида қилиниши лозим бўлган ишларимиз кўп.

Б.Абдуллаев, УрДУ ректори, ф.-м.ф.д.